

Novo mesto objokuje svoje na jboljše sinove

Pavlič Jože, Verbič Jurij, Grile Alojzij, Šonc Viktor in Sitar Jernej so v dneh komunističnega divjanja prelili kri za svoje prepričanje

Poročali smo že o smrti, ki so jo morali prestatiti nekateri najboljši sinovi Novega mesta zaradi svoje poštenosti, zaradi svojega narodnega in verskega prepričanja. Ti so: Pavlič Jože, bivši računski inšpektor, Verbič Jurij, trgovec in čevljarški mojster, Grile Alojzij trgovec, Šonc Viktor ter Sitar Jernej.

Pavlič Jože

Bil je eden najsimpatičnejših mož v Novem mestu. Kamor koli je prišel je bil smeh in zabava. Bil je pravi Gorenjec, odkrit in vesel, pa če so bili časi še tako težki in če je imel še toliko skrbi in dela.

Rodil se je 16. marca 1897 v Ljubljani, nakar je po končani ljudski šoli odšel na učiteljske, kjer pa je moral študij prekiniti zaradi vojne. Po povratku iz vojne je dokončal svoje študije in odšel v službo k škofu Aksamoviču v Djakovo, kjer je opravljal posle v zvezi z njegovim gospodarstvom. Tu se je poročil z gospo Pavlo roj. Keller, doma iz Šida. — Potem ko so bile organizirane oblastne samouprave, je prišel nazaj v Slovenijo za računovodjo na Kmetijsko šolo na Grmu. Tu je potem služboval do svoje smrti, nazadnje kot višji računski inšpektor.

Mislimo, da ni fanta ali moža v naši ožji domovini, ki bi ga ne bil poznal. Bil je eden najboljših telovadcev in je kot tak nastopal v svoji zgodnji mladosti na raznih mednarodnih prireditvah. S svojo elegantno postavo je kot telovadec povsod zbujal izredno pozornost. V kasnejših letih, ko se ni več toliko bavil s telovadbo in športom, pa je nastopal vedno kot sodnik na raznih domačih in mednarodnih športnih in telovadnih prireditvah. Med svojimi prijatelji in znanci je bil izredno priljubljen zaradi svoje družabnosti.

Sicer se pa pokojni Pavlič ni javno udeleževal; živel je kot gori omenjeno le za šport in telovadbo, službo in družino. Bil pa je odločen protikomunist in je to ob vsaki priliki tudi poudaril. Zaradi tega je vso javnost izredno presenetilo, ko je zvedela, da so ga komunisti aretirali in da so ga tudi potem, ko so izpustili druge jetnike, edinega pridržali v zaporu. Vsi tisti, ki so poznali komunistične metode, so takoj vedeli, da Pavlič ne bo prišel več iz zapora in da bo moral zaradi svojega prepričanja v smrt.

Danes pok. Jože mirno počiva v lepi dolenski zemlji, ki je sedaj vsa oškropljena z mučeniško krvjo lastnih sinov. Vsi pa, ki smo poznali pokojnika, ga bomo ohranili v trajnem in najlepšem spominu.

Pavlič Jože

Verbič Jurij

Verbič Jurij

Rodil se je 6. nov. 1905 v Splitu in se je po končani ljudski šoli posvetil čevljarški obrti. Leta 1931. je otvoril samostojno obrt. V zadnjih 4 letih pa je vodil trgovino z usnjem.

Pokojni Jurij Verbič je bil vzor pravega Slovenca in katoličana. Po svoji naravi dobričina. Jeklen značaj, to je bila njegova odlika. Živel je le za dom. V javnem življenju se ni udeleževal, dasi je čvrsto branil svoje protikomunistično prepričanje in ga vedno javno pokazal.

Bil je izredno marljiv. Edino temu se je moral zahvaliti, da je svojo obrt in trgovino iz skromnih početkov dvignil na lepo višino. Leta 1932. se je poročil z Juljano Kastelic iz Zabje vasi, s katero je živel v izredno skladnem zakonu.

Nihče seveda ni mislil ko so komunisti prišli v Novo mesto, da bodo segli tudi po njegovem življenju. Dasi je bil odločen protikomunist, se vendar ni nikjer udeleževal. Njegova smrt pa ravno kaže najbolj nazorno, da komunisti niso ubijali le tiste, ki so branili svoje domove z orožjem v roki, temveč predvsem tiste, za katere so vedeli, da so odločni narodnjaki in štebri zdravega naroda.

Pokojni Jurij bo ostal nam vsem v spominu kot svetel vzor.

Grile Alojzij

Pokojnik je bil rojen 18. julija 1895 v Mošnjah na Gorenjskem. Po končani ljudski šoli se je izučil sedlarske obrti in je potem kot pomočnik delal nekaj let na Koroškem in v Ljubljani. Po končani vojni se je naselil v Novem mestu, kjer je vodil čevljarstvo obrt in trgovino z usnjem ter čevljarškimi potrebščinami.

Pokojni Grile je bil tudi eden najodločnejših katoliških mož v Novem mestu. Podpiral je katoliško gibanje, sicer se pa javno ni udeleževal in je živel le za številno družino, za svojo obrt in tr-

Grile Alojzij

Šonc Viktor

govino. V začetku se je boril s hudimi težavami, ko je otvoril obrt in trgovino v Novem mestu, vendar pa je s svojo pridnostjo in marljivostjo prebrodil vse težave in je svoje podjetje v zadnjem času dvignil na prav lepo višino. Isti primer kot s pokojnim Verbičem je tudi z njim. V začetku, ko so prišli komunisti v Novo mesto, so ga aretirali, nato pa izpustili tako, da je bil pokojnik prepričan, da se mu ne bo ničesar žalega zgodilo. Čez nekaj dni nato pa so ga ponovno aretirali, ga vodili po zaporih in končno tudi usmrtili. Trgovino in delavnico so mu izropali, tako da njegova žena sedaj sploh ne bo mogla voditi obrti. Imel je krasno delavnico, saj je zaposloval dnevno okrog 20 pomočnikov in vajencev.

Njegovo odločno versko prepričanje je bilo razlog, da je moral pasti od morilske roke.

Šonc Viktor

Šonc Viktor je bil rojen 14. aprila 1902 v Tomaju na Krasu. Po končani ljudski šoli je obiskoval kmetijsko šolo in potem ostal doma na posestvu. Ker pa je bila družina mnogoštevilna, ni mogel ostati doma, temveč se je podal po svetu za kruhom. Po naravi je bil živahen, vesel, zelo priden in marljiv. Nekaj časa je bil v službi pri Malem listu v Trstu, nato pa je prišel v Slovenijo, kjer je bil nastavljen kot uradnik pri podružnici Vzajemne zavarovalnice v Novem mestu. Razvil je zelo veliko delavnost, tako da je število zavarovancev Vzajemne zavarovalnice dvignil na veliko višino.

Tudi pokojni Šonc je bil eden zelo znanih Novomeščanov. Ni delal samo v Novem mestu, temveč ga je poznala vsa Dolenjska, saj ni bilo hiše, v katero ne bi vstopil. Bil je pravi sin Krasa, značajan in odločen narodnjak. V zadnjem času je bil tudi načelnik Ljudske posojilnice v Novem mestu in mu je bilo to

mesto zaupano prav zaradi njegove poštenosti in natančnosti v službi. Udeleževal se je tudi v prosvetnih in narodnih organizacijah, kjer je vedno postavil celega moža.

Leta 1932. se je poročil in je imel v zakonu 6 otrok. Nekaj dni preden so prišli komunisti v Novo mesto in ga aretirali sta se mu rodila dvojčka, katerih je bil prav vesel. Tudi njega so vodili po raznih zaporih in ga skupno z ostalimi usmrtili. Razumljivo je, da je njegova smrt pomenila težko izgubo za ženo in male otročičke, ki jih je pokojnik neizmerno ljubil in skrbel zanje res kot pravi in vzorni družinski oče.

Vsi poštteni Novomeščani ne bodo nikdar pozabili na te moža, saj so bili vsi poštenjaki od nog do glave.

Sitar Jernej

Sitar Jernej je bil rojen 1. 1904. v Šmihelu pri Novem mestu. Po končani osnovni šoli se je posvetil mizarstvu. Živel je res za svojo obrt in tako mu je uspelo, da si je s trudom in z izredno marljivostjo ustvaril veliko mizarstvo podjetje, ki ni bilo znano samo v Novem mestu in okolici, temveč po vsej Sloveniji. — Še kot pomočnik je bil agilen član telovadne organizacije, bil je dolgo vrsto let načelnik naraščajo in mladev, med katerimi je zlasti razvil močno protialkoholno gibanje. V kasnejših letih pa se je agilno udeleževal v raznih obrtniških organizacijah, kjer je zavedel vedno važna mesta. Sploh je v zrelejših moških letih delal za prosep lastnega podjetja in vsega obrtništva v Novomeškem okraju. Bil je poznan med obrtniki kot pošteni in zaveden strokovni delavec. — Zapuščal ženo s 6 nepreskrbljenimi otroki. Podjetje, ki je bilo res moderno, so mu komunisti izropali tako, da je ostala žena sedaj brez vsega.

Tudi pokojni Sitar je bil odločen katoliški mož in velik narodnjak. Bil je pošteni od nog do glave. Razen udeleževanja v obrtniških in verskih organizacijah se javno ni udeleževal, kar je povsem razumljivo, ker je bil v svojem podjetju izredno zaposlen.

Kmalu po prihodu komunistov v Novo mesto je bil aretiran in potem pripeljan v novomeške občinske zapore skupno s tajnikom novomeškega glavarstva g. Webletom Francetom. Ob prihodu slednjega v zapor je eksplodirala bomba, ki je bila podstavljena pri vratih očitno zato, da bi takoj, ko bi se vrata odprla, eksplodirala. Zaradi eksplozije bombe je bil pokojni Sitar ranjen, nakar je odšel v bolnišnico in potem domov. Ko je ozdravel toliko, da se je lahko gibal, so ga komunisti zopet aretirali, ga vodili po zaporih in končno usmrtili. Tudi on je padel izključno zaradi tega, ker je bil veren katoličan in mož na mestu.